

Pohl Árpád¹ – Jobbágy Zoltán²

**A Nemzeti Közszerológati Egyetem
Hadtudományi és Honvédtisztképző Kar
tudományos és nemzetközi tevékenysége: 2017–2019
2. rész**

DOI 10.17047/Hadtud.2020.30.E.80

Absztrakt:

A Nemzeti Közszerológati Egyetem Hadtudományi és Honvédtisztképző Kar alapvető rendeltetése, hogy a dinamikusán változó biztonság- és védelempolitikai kihívásokkal összhangban megfelelő háttérrel biztosítson a hadtudomány, a katonai műszaki tudomány, a honvédelmi feladatok ellátását szolgáltató társadalom- és természet-tudományok, a haditechnikai kutatás-fejlesztés más tudományterületekhez való kapcsolódásához, valamint célirányosan integrálja a tudományok általános fejlődéséből és a tudományos kutatások eredményeiből származó következtetéseket, javaslatokat. Mindezzel olyan tudást állítson elő, ami a magyar honvédtisztképzés minden szintjén képes megfelelni a 21. század kihívásainak.

Kulcsszavak:

hadtudomány, oktatás, nemzetközi kapcsolatok, kutatás-fejlesztés

**The Scientific and International Activity of the Faculty of Military Science and
Officer Training: Three Years (2017–2019)
Part 2**

Abstract:

The designation of the Faculty of Military Science and Officer Training is to provide, in line with the dynamically changing security and defence policy challenges, an adequate background for the military science, military technical science, social and natural sciences supporting various tasks related to national defence, and the technical research and development linked to various scientific fields. The Faculty is also to integrate the various conclusions and suggestions coming from general scientific progress and results of scientific research, and it is to produce knowledge that is, at any level of Hungarian officer training, able to meet the demands of the 21st century.

Keywords:

military science, education, international relations, research and development

¹ Nemzeti Közszerológati Egyetem, Hadtudományi és Honvédtisztképző Kar – National University of Public Service, Faculty of Military Science and Officer Training; e-mail: pohl.arpad@uni-nke.hu; ORCID: 0000-0003-3768-4293

² Nemzeti Közszerológati Egyetem, Hadtudományi és Honvédtisztképző Kar – National University of Public Service, Faculty of Military Science and Officer Training; e-mail: jobbagy.zoltan@uni-nke.hu; ORCID: 0000-0003-4553-6397

Tudományometriai adatok, tudományos előmenetel

Egy felsőoktatási intézmény minőségi megítélésében kiemelt szerepe van a tudományometriai mutatóknak és az oktatói, kutatói minőségnek. A magyar tisztképzés a katonai felsőoktatásban, a Nemzeti Közszolgálati Egyetem egyik karán működik, így a minőségi követelmények teljesítése alapvető kötelezettség. Ez azonban nem tekinthető öncélnak, mivel a magyar tisztikar a második világháború előtt, majd 1967-től, a katonai főiskolák létrehozásától a magyar értelmiség integráns részévé vált. A honvédelem társadalmi megítélése szempontjából stratégiai fontosságú, hogy a haderő és a csapatok vezetői azon kívül, hogy kiváló parancsnokok és harcvezetők, széleskörűen tájékozott értelmiségiek legyenek, akik műveltségüknél és szakmai felkészültségüknél fogva köztisztjeletben állnak, továbbá képesek elnyerni a lakosság bizalmát. A 21. század kihívásainak csak egy ilyen tisztikar képes megfelelni, akiknek a képzése minden szinten a HHK-n történik. Éppen ez indokolja, hogy az oktatók közül a legfelkészültebbek a legmagasabb tudományos színvonal elérésére törekedjenek, mert ellenkező esetben a felsőoktatás szakképzéssé fog degradálódni, ami történelmi visszalépést jelentene.

A Magyar Tudományos Művek Tára adatbázis alapján az oktatók átlagos publikációs száma 60 körüli, az átlagos Hirsch-index közelít az 5-höz. A független idézetek átlagos száma 100-on felüli, az éves átlagos publikációs szám oktatónként 2–5 között van, a kari éves publikációk száma pedig 300–500 között. A HHK oktatóinak tudományometriai mutatói az elmúlt időszak személyügyi mozgásai ellenére – néhány területet leszámítva – javultak, és a jövőre vonatkozóan is javuló tendencia jelezhető előre. A Karon nagyon kevés olyan oktató van, aki tudományos pályája elején áll, és ezért nem rendelkezik tudományos publikációval. A független idézetekkel nem rendelkező oktatók zöme is a pályája elején álló doktorandusz. Az értékelt időszakban a Kar Tudományos Diákköri Tanácsa, esetenként nemzetközi részvétellel, sikeresen rendezte meg az Intézményi Tudományos Diákköri Konferenciákat. Hasonlóan sikeresen szerepeltek a hallgatók az Országos Tudományos Diákköri megmérettetésen. A honvéd tisztjelöltek tudományos tevékenységének bemutatására lehetőség van különböző nemzetközi fórumokon a partnerintézmények szervezésében. Hasonló módon a Kar is évente megszervezte az Intézményi Tudományos Diákköri Konferencia nemzetközi tagozatát.

A doktori iskolák az Egyetem Szenátusának döntése alapján 2019. július 1-jével visszakerültek a Karokra. A Hadtudományi Doktori Iskola és a Katonai Műszaki Doktori Iskola így azóta a Kart erősíti, ugyanakkor a működési feltételek biztosítása a HHK felelőssége. A doktori képzés az oktatás legmagasabb szintje a bolognai rendszerben. A doktori iskolák rendeltetésük és tevékenységük alapján külön szervezeti egységként, a minőségi képzést szem előtt tartva járulnak hozzá a kari és az egyetemi célkitűzések megvalósításához. A doktori iskolák az oktatás tervezésén, szervezésén és adminisztrálásán túl, tudományszervező és koordináló központként is működnek. Szakmai véleményeket, jelentéseket készítenek, illetve képviselket

látnak el a különböző fórumokon, rendezvényeken, valamint a kutatási és fejlesztési elvek alapján kapcsolatban vannak gyakorlati kutatóhelyekkel és intézetekkel. A doktori iskolák Karokra kerülése új szervezeti elemeket, továbbá megújult felelősségi köröket is jelent. Nemcsak a képzés, a szakmai oktatási-szervezés, a kutatás-szervezés, nemzetközi tevékenység a feladat, hanem a fokozatszerzéssel járó minden felelősség, valamint a Tudományági Doktori Tanácsok munkájának előkészítése, az ezzel járó adminisztrációs feladatok végrehajtása is. A két doktori iskolában mintegy 350 fő készül arra, hogy tudományos fokozatot szerezzen.

A KÖFOP pályázatok sikeres befejezése, a GINOP pályázatok eredményes lebonyolítása, a kutatás és oktatás nemzetközi jellegének erősítése, a kutatás hosszú távú emberi erőforrás igényének biztosítása lehetővé tette a doktori képzésre alkalmas oktatók számának növelését, valamint a tudományos fokozattal rendelkező oktatók, a habilitált doktorok, az egyetemi tanárok és az MTA doktora fokozattal rendelkezők számának emelését. A Kar vezetése a Kari Tudományos Tanács szakmai segítségével mindent megtesz a doktori tanulmányokat folytató, a habilitációra készülő, az egyetemi tanári címre pályázó, valamint az akadémiai doktori cím elnyerésére esélyes oktatók támogatása érdekében. A Kari Tudományos Tanács a tudományos kutatások terén a Kar tudományos kutatási stratégiájának kialakításához irányelveket és prioritásokat fogalmaz meg, véleményezi a Kar kutatási programjait és témáit, szükség esetén javaslatot tesz azok módosítására. Időszakonként értékeli a Karon folyó kutatás-fejlesztés és innovációs tevékenységet, véleményezi az elért eredményeket, elemzi és értékeli a Kar tudományos kutatási tevékenységének folytatásához szükséges támogatási feltételeket valamint szükség esetén javaslatokat fogalmaz meg. A tudományos pályázati tevékenység terén véleményezi a Kar egészét érintő pályázatokat, eseti alapon elővéleményezi a kutatási tevékenységet érintő pályázatok feltételeit és végrehajtását. A tudományos publikálás terén figyelemmel kíséri a kari kiadványokhoz szükséges személyi és tárgyi feltételeket, szükség esetén javaslatokat fogalmaz meg. Az egyéb tudományos művek kiadása feltételeit eseti alapon elemzi és értékeli, javaslatokat fogalmaz meg. A kari tudományos utánpótlást és a kari tudományos előmenetelt figyelemmel kíséri, szükség esetén javaslatokat fogalmaz meg. Az oktatói pályázatokat, különösen az egyetemi tanári pályázatokat elővéleményezi.³

A kari vezetésnek egyértelmű célja, hogy személyre szabott tervezés és felkészülés eredményeként a minősített oktatók száma folyamatosan emelkedjen. A Karon a KÖFOP pályázatok keretében futó egyéni kiválósági programok befejezésével jelentősen nőtt a kari vezető oktatók és a tudományos fokozattal rendelkező, minősített oktatók aránya. Emelkedett a habilitált egyetemi docensek, az egyetemi docensek, az egyetemi adjunktusok, valamint az egyetemi tanársegédek száma. A Karhoz köthető egyetemi folyóiratok száma az értékelt időszakban ugyan csökkent, azonban továbbra is rendszeresen jelennek meg. Megszűnt a *Társadalom és Honvédelem*,

³ Hadtudományi és Honvédtisztviselői Kar, Kari Tudományos Tanács, Ügyrend.

valamint a *Bolyai Szemle*. Az új szerzői művek / kiadványok kezelésének, a kiadói és nyomdai szolgáltatások megrendelésének átmeneti szabályairól szóló 5/2019. sz. rektori utasítás alapján a folyóiratok alapidokumentumai átdolgozásra kerültek. A Karnak jelenleg két nyomtatott és elektronikus formában is megjelenő folyóirata van, az *AARMS* és a *Hadtudományi Szemle*. Kizárólag elektronikus (online) formában jelenik meg a *Hadmérnök*, a *Műszaki Katonai Közlöny*, a *Repüléstudományi Közlemények*, valamint a *Nemzetbiztonsági Szemle*.⁴ A folyóiratok fenntartása és működtetése stratégiai feladat. Nélkülük nem jutnának publikációs lehetőséghez a doktorandusz hallgatók és az oktatók. A nemzetközi tudományos közéletben magas presztízst jelent a saját angol nyelvű folyóirat.

A Magyar Tudomány Ünnepe, a Magyar Tudományos Akadémia által 15 éve minden év novemberében megrendezett országos és határon túli rendezvénysorozat. Az eseményfolyam hagyományosan egy központi gondolat köré szerveződik, amely közös szempontként érvényesül a rendezvény témaválasztásaiban és előadásaiban. A Kar minden évben aktívan részt vesz a rendezvénysorozatban és színvonalas, sok esetben nemzetközi részvétellel zajló állandó és eseti alapon megszervezett konferenciákat rendez meg. A Robothadviselés, a Kommunikáció, A katonai logisztika időszerű kérdései című konferenciák a szakmai és a tudományos közélet legszelesebb rétegei érdeklődésére tarthatnak számot.

Az Európai Kutatók Éjszakája az Európai Bizottság Marie Skłodowska-Curie Actions kezdeményezésére és támogatásával az EU-ban és azon túl megrendezett programsorozat minden év szeptember utolsó péntekén, melynek célja a kutatói életpálya bemutatása és vonzóvá tétele. A 2005-ben indult kezdeményezés 2006 óta Magyarországon is évente megrendezésre kerül. Az eseményt a Kar évente, nagy érdeklődés mellett szeptember végén rendezi meg.⁵

Az Új Nemzeti Kiválóság Program célja, hogy a felsőoktatásban részt vevő hallgatói, kutatói kiválóságot támogassa. A program olyan alap-, mester- vagy doktori képzésben tanuló hallgatókat, doktorjelölteket, valamint fiatal oktatókat, kutatókat támogat, akik eredményes kutatási és alkotói tevékenységet folytatnak. A fogadó felsőoktatási intézmények nyertes pályázóik ösztöndíjösszege 40 százalékának megfelelő kutatási-működési támogatásban részesülnek. Az elmúlt években több kari oktató és hallgató pályázott sikeresen és nyert el ösztöndíjat. A posztdoktori foglalkoztatás rendszerében a Bolyai János Kutatói Ösztöndíj központi szerepet játszik. Az ösztöndíj kifejezetten a fiatal, 45 év alatti tehetséges kutatók anyagi támogatására szolgál, Az ösztöndíjban részesülők tudományos tevékenységét folyamatosan figyelemmel kísérik és értékelik. Az ösztöndíjasok kutatói jelentéseikben számot adnak munkájukról. Az értékelt időszakban folyamatosan volt Bolyai ösztöndíjas oktatója a Karnak.

⁴ A Nemzeti Közszerológálati Egyetem Rektóranak 17/2019. számú utasítása a Nemzeti Közszerológálati Egyetem tudományos és szakmai folyóiratai kezelésének, a kiadói és nyomdai szolgáltatások megrendelésének szabályairól.

⁵ Magyar Tudomány Ünnepe 2019. <https://www.uni-nke.hu/kutatas/magyar-tudomany-unnep/magyar-tudomany-unnep-2019>. (Letöltés ideje: 2019. 12. 17.)

Nemzetközi rendezvények, ünnepek

A Kar vezetése számára kiemelt fontosságú a jelentős sajtóvisszhangot kiváltó, nagy láthatóságú rendezvények megszervezése és lebonyolítása. Ennek keretében a Ludovika Főépület Széchenyi Dísztermében tartott előadást Jörg Vollmer altábornagy, a Bundeswehr szárazföldi szemlélője,⁶ Steven M. Shepro altábornagy, a NATO Katonai Bizottsága elnökhelyettese,⁷ Denis Mercier vezérezredes, a NATO Transzformációs Parancsnokság parancsnoka,⁸ Mihail Kostarakos vezérezredes, az EU Katonai Bizottsága elnöke,⁹ valamint Manfred Nielson admirális, a NATO Transzformációs Parancsnokság parancsnokhelyettese. A NATO és az EU Magyarországra látogató magas beosztású katonai vezetőinek meghívása az Egyetemre és felkérésük egy előadás megtartására a tisztképzés tekintélye szempontjából elengedhetetlen. A képzés különböző szintjein lévő hallgatók és az oktatók olyan közvetlen információkhoz jutnak, amelyek más úton aligha szerezhetők be. A magyar katonai felsőoktatás tekintélyét mutatja, hogy a felkérések minden esetben beépültek a vendégek programjába, és megállapítható, hogy minden alkalommal jelentősen szélesedett a hallgatóság látóköre. A vendégek valamennyien elismerésüket fejezték ki a magyar tisztképzés felsőoktatási beágyazottsága miatt.

Tanulmányút / szakmai látogatás keretében delegációként a Kar vendége volt a Brit Védelmi Akadémia Felsőfokú Parancsnoki és Törzstiszti Tanfolyama, a pakisztáni Nemzetvédelmi Egyetem Vezérkari Tanfolyama, a kínai Népi Felszabadító Fegyveres Erők Nemzetvédelmi Egyetem Hadászati Tanfolyama, az olasz haderő Vezérkari Tanfolyama, Kínai Népi Felszabadító Fegyveres Erők Nemzetvédelmi Egyeteme, az indiai Szárazföldi Haderő Vezérkari Tanfolyama, valamint a Kínai Központi Katonai Bizottság Logisztikai Támogató Igazgatóság Pénzügyi Hivatala.

A Ludovika Nagyköveti Fórumhoz hasonlóan a Kar vezetése 2017-ben elindította a Ludovika Katonai Attasé Fórum előadássorozatot, amelynek keretében eddig előadást tartott a német, a svéd, a dél-koreai, a lengyel és az osztrák katonai attasé. A Kar Idegennyelvi és Szaknyelvi Lektorátusa 2006 óta sikerrel rendezi meg a NATO Norfolk-i Transzformációs Parancsnokság által kezdeményezett törzstiszti terminológiai tanfolyamot, valamint a katonai szaknyelvi tanártoábbképzést, amelyre a résztvevők a NATO, a Békepartnerség, a Mediterrán Dialógus és az Isztambuli Együttműködési Kezdeményezés országaiból érkeznek.

Bolyai János születésének évfordulója alkalmából a Kar az osztrák Nemzetvédelmi Akadémiával közösen, katonai tiszteletadással egybekötött emlékünnepeket rendez minden év novemberében Bécsben, Bolyai János emléktáblájánál. A híres

⁶ Együtt erős a NATO. 2019. 12. 04. <https://hbk.uni-nke.hu/hirek/2019/03/22/egyutt-eros-a-nato>.

⁷ Szövetségben az erő. <https://hbk.uni-nke.hu/hirek/2018/12/04/szovetsegben-az-ero> (Letöltés ideje: 2019. 12. 04.)

⁸ Denis Mercier vezérezredes előadása az NKE-n. <https://hbk.uni-nke.hu/hirek/2018/03/03/denis-mercier-vezerezedes-eloadasa-az-nke-n> (Letöltés ideje: 2019. 12. 04.)

⁹ Az Európai Unió Katonai Bizottság elnökének látogatása a Nemzeti Közszerületi Egyetemen. <https://www.uni-nke.hu/hirek/2017/10/02/az-europai-unio-katonai-bizottsag-elnokenek-latogatasa-a-nemzeti-kozszerületi-egyetemen> (Letöltés ideje: 2019. 12. 04.)

magyar matematikus emléktábláját 1996-ban avatták fel a bécsi katolikus helyőrségi templomban (Stiftskirche). Minden év február 2-án, a Kar Napja alkalmából magyar és horvát települések polgármestereivel, valamint a zágrábi Dr. Franjo Tudjman Katonai Akadémia vezetőinek részvételével koszorúzással és ünnepi állománygyűléssel emlékezünk a magyar hadtudomány alapítójára, Zrínyi Miklósrá. Ebben az évben születésének 400. évfordulója alkalmából különösen nagy jelentősége van a megemlékezéseknek. A HHK számos tudományos rendezvényt tervezett az Országgyűlés által Zrínyi Miklós Emlékévvé nyilvánított eseménysorozatban.

A Varsói Katonai Műszaki Akadémia Elektronikai Karral fennálló együttműködés további erősítését szolgálta az a találkozó, amelyen a szakmai előadások mellett sor került az együttműködési lehetőségek feltárására, a kiberbiztonság, az elektronika kérdéseire, valamint szimulációs gyakorlatok bemutatásra is.¹⁰ Az Argentín Hadsereg nemzeti tisztképző iskolája, a Colegio Militar de la Nación fennállásának 150. évfordulójára Claudio Ernesto Pasqualini hadseregtábornok, az Argentín Hadsereg Vezérkari Főnöke hivatalos meghívására a HHK-ról háromfős delegáció utazott el és vett részt a rendezvényeken.¹¹

A Kar oktatói és hallgatói, más Karok hallgatóival kiegészülve, minden év december első hétvégéjén, az austerlitz csata évfordulóján csehországi tanulmányúton vesznek részt. A tanulmányút elsődleges helyszínéül az austerlitz és a königgrätzi csatateret szolgálják, ahol a résztvevők leróhatják kegyeletüket az elesett székely és magyar hősök előtt. A résztvevőknek természetesen lehetőségük van a környék csatákhöz kapcsolódó településeinek, úgymint Slavkov u Brna, Telnice és Brno városnézéssel egybekötött meglátogatására is.

A Kar és a Honvéd Zrínyi Sportegyesület Katonai Lovas Szakosztálya 2018. júniusban kopjafát állított a bécsi Vega-Payer-Weyprecht laktanyában. A korábbi lovassági laktanya, amelyben 1904–1908 között a 4. császári és királyi (Arthur Connaught és Stratheam hercege) huszárezred, 1908–1914 között pedig az 1. császári és királyi (Ferenc József császár) huszárezred állomásozott, jelenleg az osztrák Bundesheer Logisztikai Iskolájának ad otthont. Az iskolával a HHK évtizedek óta jó kapcsolatokat ápol.¹² A Kar légiere specializációt választó honvéd tisztjelöltjei részt vettek a NATO első multinacionális repülő egységének, az E-3A Komponens megalakulásának 35. évfordulóján.¹³ Fontos eredmény, hogy a magyar nyelvű hadtudományi irodalom gazdagítása céljából a Pro Militum Artibus sorozatban megjelent A

¹⁰ Lengyel–magyar katonai találkozó Varsóban. <https://hhk.uni-nke.hu/hirek/2019/10/21/lengyel-magyar-katonai-talalkozo-varsoban> (Letöltés ideje: 2019. 12. 04.)

¹¹ Czetz János honvédtábornok nyomában, Argentínában - A Colegio Militar de la Nación alapításának 150. évfordulója. <https://hhk.uni-nke.hu/hirek/2019/10/17/czetz-janos-honvedtabornok-nyomaban-argentinaban-a-colegio-militar-de-la-nacion-alapitasanak-150-evforduloja> (Letöltés ideje: 2019. 12. 04.)

¹² Kopjafaállítás Bécsben. <https://hhk.uni-nke.hu/hirek/2018/06/18/kopjafaallitas-becsben> (Letöltés ideje: 2019. 12. 04.)

¹³ Látogatás a NATO AWACS flotta ünnepségén. <https://hhk.uni-nke.hu/hirek/2017/10/04/latogatasa-nato-awacs-flotta-unnepsegen> (Letöltés ideje: 2019. 12. 04.)

kínai hadtudomány klasszikusai című kötet, valamint Raimondo Montecuccoli *A magyarországi török háborúkról (Della guerra col Turco in Ungheria)* című könyve.

Összefoglalás

Az elmúlt három évben bővültek a hallgatók, az oktatók és a munkatársak Erasmus+ mobilitási lehetőségei. A programban részt vevők fejleszteni tudták kommunikációs és interkulturális készségeiket, idegennyelv-tudásukat, valamint elsajátíthattak olyan új nemzetközi ismereteket, amelyek segítségükre lesznek a katonai / oktatói pályájuk során. A V4 együttműködés keretében meglévő felsőoktatási együttműködés tovább mélyült, amely során érvényesültek a NATO egyéni kiképzési, oktatási és minőségbiztosítási irányelvei, a V4+ művelettervezési oktatási együttműködés keretében pedig lehetővé vált egy hadműveleti szintű, MSc képzést támogató együttműködés kereteinek megvalósítása. Szélesedtek a V4 keretében futó kétoldalú együttműködési lehetőségek is, különös tekintettel a Kar Felsőfokú Vezetőképző Intézete és a brnoi Védelmi Egyetem Biztonsági és Katona Stratégiai Tanulmányok Központja közötti kapcsolatfelvételre a vezérkari képzés (katonai felsővezető szakirányú továbbképzés) terén.

Növekedett azon amerikai katonai képzést folytató oktatási intézményekkel megkötött kétoldalú együttműködési megállapodások száma, amelyek lehetővé teszik a kadétok és a honvéd tisztjelöltek cseréjét. Ez tovább bővíthető az Amerikai Egyesült Államok Katonai Akadémiájával (United States Military Academy, the West Point), ahol a 2016/17-es tanévben egy kari oktató Fulbright ösztöndíjasként oktatott. Szorosabb kapcsolat alakult ki az egyes szövetséges országok hadtudományhoz kapcsolódó kutatásokat folytató kutatóintézeteivel. A szövetségesekkel való együttműködés és egyenértékűség nem képzelhető el különböző nemzetközi tudományos kutatások eredményei nélkül. Megteremtődtek a feltételei annak, hogy a Kar jobban integrálódjon az Európai Unió katonai kezdeményezéseire vonatkozó javaslatok megfogalmazása érdekében végzett kidolgozó munkába, a koordinált éves védelmi szemle, valamint a védelmi együttműködés erősítése érdekében folytatott állandó strukturált együttműködéshez szükséges háttértevékenységbe.

Bővült a kari képzési, különös tekintettel a mesterképzési portfólióba integrálható nemzetközi gyakorlatok köre, amelyek során a „Joint Resolve”, a „Combined Joint European Exercise”, valamint a „Clever Ferrett” gyakorlatokban való részvétel központi szerepet játszik. Az elmúlt években olyan új biztonsági kihívások és konkrét műveleti feladatok jelentek meg, amelyekre megfelelő nemzetközi kapcsolódási pontok létrehozásával minden szakterületnek meg kell találnia saját válaszát. Központi feladatként jelenik meg ebben a fenntartói igényeknek megfelelő tudományos tevékenység szintjének emelése, a közszolgálati hivatásrendek integrálásának támogatása, az átfogó megközelítés valós tartalommal történő megvalósítása.

A kutatás és oktatás nemzetközi jellegének erősítése, a kutatás hosszú távú emberi erőforrás-igényének biztosítása, a doktori képzésre alkalmas oktatók számá-

nak növelése, a tudományos fokozattal rendelkező oktatók, a habilitált egyetemi docensek, az egyetemi tanárok és az MTA doktora fokozattal rendelkezők számának emelése mind hozzájárulnak a Kar tudományos fejlődéséhez. Ennek megfelelően:

- bővíteni kell a hallgatók, az oktatók és a munkatársak Erasmus+ mobilitási lehetőségeit, mivel a programban részt vevők fejleszthetik kommunikációs és interkulturális készségeiket, idegennyelv-tudásukat, valamint elsajátíthatnak katonai pályájuk során hasznos nemzetközi ismereteket;
- évente pályázni kell az Erasmus+ nemzetközi kreditmobilitási program keretében a Kar számára nem programország, hanem a különböző régiókhoz tartozó partnerország felsőoktatási intézményeivel, ezáltal színesítve a hallgatók, a munkatársak és az oktatók nemzetközi mobilitási lehetőségeit;
- élni kell a nemzetközi együttműködés egyéb, hagyományos fórumai biztosította lehetőségekkel, amelyek az európai, azon belül is a kelet-közép európai regionális változások nyomán követése, befolyásolása szempontjából stratégiai jelentőségűek;
- továbbra is kiemelt fontosságúként kell kezelni a NATO Védelmi Akadémia Parancsnoki Konferenciáin való megjelenést, a jövőben esetleg a konferencia magyarországi megrendezését a NATO katonai felsőoktatási intézményeivel való kapcsolattartás lehetősége miatt;
- biztosítani kell a markáns kari megjelenést és aktív részvételt a Katonai Felsőoktatás Közép-európai Fóruma éves találkozóin és az Európai Katonai Akadémiák Parancsnokai Szemináriumán is, amelyek lehetővé teszik az egyes intézményeknek, hogy jobban felismerjék a kölcsönös együttműködés és segítségnyújtás lehetőségeit;
- mélyíteni kell a V4 keretében meglévő felsőoktatási együttműködést, különös tekintettel a NATO egyéni kiképzési, oktatási és minőségbiztosítási irányelveire, amelynek részét képezi V4+ művelettervezési oktatási együttműködés keretében egy hadműveleti szintű MSc képzést támogató együttműködés megvalósítása;
- szélesíteni kell a V4 keretében futó kétoldalú együttműködési lehetőségeket, különös tekintettel a Kar Felsőfokú Vezetőképző Intézete és a Brnói Védelmi Egyetem Biztonsági és Katona Stratégiai Tanulmányok Központ közötti együttműködésre a vezérkari képzés (katonai felsővezető szakirányú továbbképzés) terén;
- növelni kell azon amerikai, katonai képzést folytató oktatási intézményekkel megkötött kétoldalú együttműködési megállapodások számát, amelyek lehetővé teszik a kadétok és a honvéd tisztjelöltek cseréjét (terv: Amerikai Egyesült Államok Katonai Akadémiája – United States Military Academy, the West Point);
- szorosabbra kell fűzni egyes szövetséges országok hadtudományhoz kapcsolódó kutatásokat folytató kutatóintézeteivel a kapcsolattartást és együttműködést, mivel a szövetségesekkel való együttműködés és egyenértékűség nem képzelhető el különböző nemzetközi tudományos kutatások eredményei nélkül;

- integrálni kell a Kart az EU katonai kezdeményezéseire vonatkozó közös javaslatok megfogalmazása érdekében végzett kidolgozó munkába, a koordinált éves védelmi szemle, valamint a védelmi együttműködés erősítése érdekében folytatott állandó strukturált együttműködéshez szükséges háttértevékenységbe;
- segíteni kell a Karhoz kerülő Nemzetközi biztonság- és védelempolitikai alapképzési szak, valamint Nemzetközi biztonság- és védelempolitikai mesterképzési szak minél zökkenőmentesebb beillesztését a kari tevékenységbe, különös tekintettel a nemzetközi együttműködési lehetőségekre;
- növelni kell a kari képzési, különös tekintettel a mesterképzési portfólióba integrálható nemzetközi gyakorlatok körét, amely során a „Joint Resolve”, a „Combined Joint European Exercise”, valamint a „Clever Ferrett” gyakorlatokban való részvétel központi szerepet játszik;
- különösen fontos feladat a képzés minden szintjén a nemzetköziesítés erősítése, ezért célként kell kitűzni, hogy ne végezzen bármely alapképzésben olyan hallgató, aki tanulmányi ideje alatt nem vett részt valamilyen nemzetközi feladatban vagy felkészítésen;
- a Z2026 keretében ki kell alakítani a most induló Bundeswehr csapatgyakorlathoz hasonló rendszeres oktatói és hallgatói németországi felkészítési rendszert, és a német magyar munkacsoportok programjába illeszkedve létre kell hozni a német tisztképző intézményekkel a közvetlen szakmai együttműködés kereteit;
- kiemelten fontos feladat külföldi vendégelőadók fogadása, illetve a Kar oktatóinak külföldi vendégoktatói gyakorlata feltételeinek megteremtése; a hallgatói mobilitás terén minden fegyvernem és szakcsapat vonatkozásában szorosabban kell kapcsolódnival az adott szakterület nemzetközi feladataihoz.

Egy olyan Hadtudományi és Honvédtisztképző Kar kialakítása a cél, amely hatékonyan képes támogatni a közös intézményi célok elérését. Semmi nem szolgálja jobban a nemzeti tisztképzés ügyét, mint egy kiváló kutatási portfólióval, vonzó gyakorlati képzési programokkal és nemzetközi elismertséggel rendelkező Kar. Különösen fontos ezért a HHK nemzetközi potenciáljának a továbbfejlesztése, új nemzetközi kutatási programok indítása.

FELHASZNÁLT IRODALOM

A NATO esszenciája a tanulás. Internet: <https://www.uni-nke.hu/hirek/2019/06/18/a-nato-esszenciaja-a-tanulas>

A Nemzeti Közszerológati Egyetem Rektórának 17/2019. számú utasítása a Nemzeti Közszerológati Egyetem tudományos és szakmai folyóiratai kezelésének, a kiadói és nyomdai szolgáltatások megrendelésének szabályairól.

Államreform Operatív Program (ÁROP). <https://kti.uni-nke.hu/projektek/arop/allamreform-operativ-program>

Az Európai Unió Katonai Bizottság elnökének látogatása a Nemzeti Közszerológati Egyetemen. <https://www.uni-nke.hu/hirek/2017/10/02/az-europai-unio-katonai-bizottsag-elnokenek-latogatasa-a-nemzeti-kozszerológati-egyetemen>

Boda József nb. vezérőrnagy – Boldizsár Gábor ezredes – Kovács László ezredes – Orosz Zoltán altábornagy – Padányi József dandártábornok – Resperger István ezredes – Szenes Zoltán ny. vezérezredes: Fókusz és együttműködés. A hadtudomány kutatási feladatai, *Honvédségi Szemle*, 144. évfolyam (2016), 3. szám, pp. 3–9.

CEFME – Central European Forum on Military Education. <https://beta.cefme.eu/news/cefme.htm>

Czetz János honvédtábornok nyomában, Argentínában - A Colegio Militar de la Nación alapításának 150. évfordulója. <https://hhk.uni-nke.hu/hirek/2019/10/17/czetz-janos-honvedtabornok-nyomaban-argentinaban-a-colegio-militar-de-la-nacion-alapitasanak-150-evforduloja>

Denis Mercier vezérezredes előadása az NKE-n. <https://hhk.uni-nke.hu/hirek/2018/03/03/denis-mercier-vezerezedes-eloadasa-az-nke-n>

Együtt erős a NATO. <https://hhk.uni-nke.hu/hirek/2019/03/22/egyutt-eros-a-nato>

Élet a West Point-on magyar szemmel. <https://hhk.uni-nke.hu/hirek/2017/11/10/elet-a-west-point-on-magyar-szemmel>

EUA Institutional Evaluation Program, National University of Public Service, Final Report. https://www.uni-nke.hu/document/uni-nke-hu/IEP%20final%20report%20NUPS_2018.pdf

Nemzetközi értékelés: „Az NKE előretékintő és törekvő, ambiciózus egyetem.” <https://www.uni-nke.hu/hirek/2018/08/30/nemzetkozi-ertekeles-az-nke-eloretekinto-es-torekvo-ambiciozus-egyetem>

GINOP-2.3.2-15-2016-00007 A légiközlekedés-biztonsághoz kapcsolódó interdisciplinális tudományos kutatási potenciál növelése és integrálása a nemzetközi kutatás-fejlesztési hálózatba a Nemzeti Közszerológati Egyetemen (VOLARE). <http://ginop.szrf.hu/elemek/ginop.html>

Hadtudományi és Honvédtisztképző Kar, Kari Tudományos Tanács, Ügyrend.

iMAF – international Military Academic Forum. http://www.maf-reichenau.at/imaf_universal/index.html

Jobbágy Zoltán – Mércse Balázs: Javaslatok a Magyar Honvédségben folytatandó tudományos kutatások rendjére vonatkozó irányelvekhez. *Sereg Szemle*, 9. évfolyam (2011), 3. szám, pp. 174–180.

Kari oktatók az Amerikai Egyesült Államokban. <https://hhk.uni-nke.hu/hirek/2018/05/25/kari-oktatok-az-amerikai-egyedul-allamokban>

- Kopjafaállítás Bécsben. <https://hhk.uni-nke.hu/hirek/2018/06/18/kopjafaallitas-becsben>
- KÖFOP-2.1.2.-VEKOP-15-2016-00001, A jó kormányzást megalapozó közszolgálat fejlesztés. <https://fejlesztisprogramok.uni-nke.hu/document/fejlesztisprogramok-uni-nke-hu/osszefoglalo.original.pdf>
- Közös V4+ felsőoktatási együttműködési megállapodás. <https://hhk.uni-nke.hu/hirek/2018/11/19/kozos-v4-felsooktatasi-egyuttmukodesi-megallapodas>
- Közösen gyakorlatoztak a Visegrádi Négyek. <https://honvedelem.hu/cikk/kozosen-gyakorlatoztak-a-visegradi-negyek/>
- Látogatás a NATO AWACS flotta ünnepségén. <https://hhk.uni-nke.hu/hirek/2017/10/04/latogatas-a-nato-awacs-flotta-unnepsegen>
- Lengyel–magyar katonai találkozó Varsóban. <https://hhk.uni-nke.hu/hirek/2019/10/21/lengyel-magyar-katonai-talalkozo-varsoban>
- Locked Shields is a unique international cyber defence exercise offering the most complex technical live-fire challenge in the world. <https://ccdcoe.org/exercises/locked-shields/>.
- Magyar Tudomány Ünnepe 2019. <https://www.uni-nke.hu/kutatas/magyar-tudomany-unnepe/magyar-tudomany-unnepe-2019>
- Magyarország Nemzeti Katonai Stratégiája. Budapest, Honvédelmi Minisztérium, 2012.
- Nemzeti Közszolgálati Egyetem, Intézményfejlesztési Terv 2015–2020. Budapest, NKE, 2015.
- Nemzeti Közszolgálati Egyetem, Kutatási, Fejlesztési és Innovációs Stratégia 2016–2020. Budapest, NKE, 2016.
- Nemzeti Kutatás-fejlesztési és Innovációs Stratégia 2013–2020. Budapest, Nemzetgazdasági Minisztérium, 2013.
- Nemzetközi katonai felsőoktatási fórum az NKE-n. <https://www.uni-nke.hu/hirek/2018/06/22/nemzetkozi-katonai-felsooktatasi-forum-az-nke-n>
- Pohl Árpád: A műveleti felkészítés rendszere a logisztikai tisztképzésben. *Hadtudományi Szemle*, VIII. évfolyam (2015), 1. szám, pp. 151–166.
- Szövetségben az erő. <https://hhk.uni-nke.hu/hirek/2018/12/04/szovetsegben-az-ero>
- Tudomány a Békéért és Biztonságért. <https://www.uni-nke.hu/hirek/2018/10/12/tudomany-a-bekeert-es-biztonsagert>
- Tudományági nómenklatúra. <https://mta.hu/doktori-tanacs/tudomanyagi-nomenklatura-106809>